

РОЗВИТОК ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ШАМРАЛЮК О.Л., кандидат педагогічних наук,
Науково-методичний центр професійно-технічної освіти та
підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних
працівників у Хмельницькій області, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0993-1149>
E-mail: shol_nmc@ukr.net

Проблема створення та розвитку сучасного цифрового освітнього середовища закладу професійної освіти (далі – ЗПО) є провідною у контексті забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до існуючих соціально-економічних викликів.

У наукових працях вітчизняних вчених [1, 2, 3], присвячених питанням цифровізації освітнього процесу, цифрове освітнє середовище закладу освіти розглядається як системно організована сукупність інформаційного, технічного, навчально-методичного забезпечення, спрямованого на організацію взаємодії учнів, педагогів та громадськості, а також на здійснення навчально-виховних впливів, що підтримуються цифровими засобами збору та передачі даних, апаратно-програмним і навчально-методичним забезпеченням.

Зауважимо, що в умовах цифрового освітнього середовища ЗПО, як сукупності цифрових освітніх ресурсів, технологій і засобів, забезпечується реалізація важливих педагогічних завдань:

- повноцінна персоналізація освітнього процесу, що ґрунтується на побудові індивідуальних освітніх траєкторій та безперервному персоналізованому моніторингу навчальних досягнень учнів, їхнього особистісного та професійного розвитку;

- розширення можливостей для використання різних індивідуальних та групових форм організації навчальної діяльності;

- підтримка сталої навчальної мотивації в учнів на усіх етапах освітнього процесу, зокрема, за рахунок створення ситуацій успіху;

- залучення кожного учня в активну діяльність протягом всього заняття, підвищення темпу навчальної діяльності, забезпечення раціонального використання часу навчальних занять;

- забезпечення повного засвоєння запланованих результатів навчання: особистісних якостей, професійних знань, умінь, компетентностей, необхідних для отримання професійної кваліфікації;

- забезпечення оперативного зворотного зв'язку з учнем, швидкого та об'єктивного оцінювання навчальних результатів безпосередньо в ході виконання завдань;

- фіксація та моніторинг освітніх результатів на основі технологій накопичувального оцінювання (рейтинг, портфоліо) [5].

Створення цифрового середовища ЗПО базується на застосуванні засобів інформаційно-комунікаційних технологій, а також на використанні в навчально-виробничому процесі інноваційних цифрових технологій навчання та цифрових освітніх ресурсів для забезпечення доступності знань, розвитку інтелектуальних та творчих здібностей учнів на основі особистісно-орієнтованого підходу, інтенсифікації освітнього процесу.

До основних функціональних компонентів сучасного цифрового освітнього середовища закладу освіти належать [3]:

- торганізація навчання чи управління навчанням;
- цифрове тестування (Digital Testing);
- подання та оцінювання завдань - функція, що забезпечує якісну координацію і зворотний зв'язок з учнями;
- управління адміністративними даними про учнів (реєстрація відвідуваності занять, оцінок тощо);
- регулювання розкладу занять;

- розроблення, управління та обмін навчальними матеріалами;

- підтримка навчального процесу (розробка інструментів, що використовуються для моніторингу успішності учнів та надання їм зворотного зв'язку для підтримки процесу навчання);

- навчальна аналітика;

- спілкування;

- співпраця;

- створення та застосування мультимедійного продукту.

Провідним показником якості цифрового освітнього середовища є забезпечення рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

При цьому ключовими гравцями у розбудові цифрового середовища ЗПО є педагогічні працівники. Тому розвиток цифрової культури педагогів, їхньої готовності до комплексного перетворення професійної діяльності на основі можливостей сучасних цифрових інструментів та цифрового середовища також є одним із провідних завдань у системі професійної освіти в умовах сьогодення. Відповідно ця проблематика повинна відображатися у змісті програм формального та неформального підвищення кваліфікації педагогів, при організації самоосвітньої діяльності [4].

Отже, організація професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах цифрового середовища уможливорює вирішення фундаментальних дидактичних завдань із максимальним охопленням усіх переваг інформаційно-цифрових технологій навчання. Крім того, умови цифрового освітнього середовища дозволяють сформулювати платформу для розвитку пізнавальної та творчої діяльності учнів і педагогів, супроводу безперервного динамічного формування системи знань та компетентностей, що є основою управління та забезпечення якості освітнього процесу у ЗПО.

Бібліографічний список:

1. Tkachuk G.E. (2021). Pedagogical conditions for the development of readiness of teachers of special disciplines of vocational schools to use personality-oriented pedagogical technologies, *Colloquium-journal*, no. 4(91), pp. 43-45.

2. Zoia Sharlovych, Liudmyla Vilchynska, Serhiy Danylyuk, Bohdan Huba, and Halyna Zadilska. (2023). Digital Technologies as a Means of Improving the Efficiency of Higher Education. *International Journal of Information and Education Technology*, vol. 13, no. 8, pp. 1214-1221. URL: <http://www.ijiet.org/show-191-2528-1.html> (дата звернення: 06.11.2023).

3. Розвиток інформаційно-цифрового навчального середовища закладу загальної середньої освіти: методичний посібник / О.В. Овчарук, О.О. Гриценчук, І.В. Іванюк, Л.А. Карташова, О.Є. Кравчина, М.П. Лещенко, І.Д. Малицька. Київ : ІЦО НАПН України. 2022. 223 с.

4. Ткачук Г.Е., Шамралюк О.Л. Цифрова культура педагога як необхідна умова забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців-аграрників. *Soils, where food begins*: збірник тез Міжнародної наукової конференції. 2023. С. 247-249.

5. Шамралюк О.Л. Формування навчального інформаційного середовища як показник розвитку технологічної культури педагогів. *Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи*. Львів : ЛДУ БЖД, 2017. С. 173-175.

ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ В ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ОСВІТИ

ШАРКО І.О., кандидат економічних наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3875-2323>

E-mail: innashark10@gmail.com

Креативне мислення є важливою навичкою для керівників, оскільки воно дозволяє їм знаходити нові рішення проблем, інноваційні ідеї та можливості для розвитку бізнесу.